

Uddevalla kommun

Rektorn vid Uddevalla gymnasieskola FT

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Uddevalla gymnasieskola FT
i Uddevalla kommun

Tillsyn i Uddevalla gymnasieskola FT

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uddevalla kommun under hösten 2013.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Uddevalla gymnasieskola FT besöktes av Skolinspektionen den 22 oktober och den 10 december 2013.

Fakta om skolan

Uddevalla gymnasieskola FT är en av tolv skolenheter inom Uddevalla gymnasieskola vars utbildningar bedrivs på fem olika platser i centrala Uddevalla.

Platserna benämns Agneberg, Margretegårde, Akademi Sinclair, Östrabo 1 och Östrabo Yrkes. Utbildningarna inom Uddevalla gymnasieskola FT bedrivs på Östrabo Yrkes.

Inom gymnasieskolan FT erbjuds läsåret 2013/2014 Fordons- och transportprogrammet, FT, med de fyra nationella inriktningarna godshantering, lastbil och mobila maskiner, personbil samt transport. Dessutom ansvarar, från och med vårterminen i årskurs 1, rektorn för Uddevalla gymnasieskola FT för utbildningen inom den nationella inriktningen anläggningsfordon inom Bygg- och anläggningsprogrammet, BA.

Uddevalla gymnasieskola erbjuder kvalificerad träning i kombination med studier genom Uddevalla elitidrottsgymnasium, UEIG. De nationellt godkända idrottsutbildningarna, NIU, genomförs i samarbete med Svenska Fotbollsförbundet, Svenska Friidrottsförbundet, Svenska handbollsförbundet och Svenska Simförbundet. NIU kan kombineras med studier på bland annat de utbildningar som bedrivs inom gymnasieskola FT.

I nedanstående redovisning av skolenhetens kunskapsresultat redovisas resultaten från närliggande program i den enligt tidigare lagstiftning gällande gymnasieskolan då ännu inga elever har avslutat sin utbildning enligt Gy 11.

Skolans statistik för åren 2011 – 2013 visar för Fordonsprogrammet att meritvärdet på programmet har ökat från 11,7 år 2011 till 12,8 år 2013. Under samma tid har andelen elever med betyget Godkänt i alla kurser ökat från 45 till 89 procent och andelen elever med allmän behörighet till högskola från 71 till 97 procent.

Helhetsbedömning

Under avsnittet "Fakta om skolan" redovisas statistik över skolenhetens kunskapsresultat för perioden 2011 – 2013. Denna statistik visar på tydliga resultatförbättringar. I skolenhetens systematiska kvalitetsarbete tydliggörs och analy-

seras exempelvis inte denna typ av förändringar. Det betyder att skolenheten inte synliggör orsakerna till förändringarna så att såväl skolledning, personal som elever blir medvetna om vilka åtgärder som har lett fram till resultatförändringen och använder kunskapen i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Det systematiska, dokumenterade kvalitetsarbetet är en viktig del i rektors pedagogiska ledning. För att ytterligare förbättra skolenhetens måluppfyllelse och för att förstå de processer som sker på skolenheten krävs att rektorn tillsammans med personalen skapar strukturer och rutiner för hur skolenhetens resultat ska följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till de nationella målen. Planeringen av detta arbete, vad det ska innehålla och hur det ska ske är ett område som skolenheten måste förbättra.

Elevernas inflytande på undervisningen måste enligt detta beslut förbättras men även elevernas inflytande på utbildningen kan förbättras. Eleverna ges möjlighet till inflytande genom olika samråd men betydelsen av dessa samråd behöver förtydligas så att eleverna stärks i sina kunskaper om de grundläggande demokratiska värderingar och processer som det svenska samhället vilar på. Beslut om ordningsregler och plan mot kränkande behandling samt diskussioner kring det systematiska kvalitetsarbetet är exempel på områden där eleverna genom samråd bör ha ett större inflytande.

Uddevalla gymnasieskola FT har en stark koppling till övriga skolenheter i skolhuset Östrabo Yrkes men också en koppling till Uddevalla gymnasieskola. Såväl elever som lärare och även rektor uttrycker att de studerar/arbetar på Uddevalla gymnasieskola, på Östrabo Yrkes eller på Uddevalla gymnasieskola, Östrabo Yrkes. Skolenhetens namn används inte i det vardagliga arbetet och vissa delar av arbetet utgår inte från skolenheten. Det visar att skolenheten behöver förtydliga sin självständighet som egen skolenhet. Det är dock klart för såväl elever som för lärare vem som är deras rektor och därmed ansvarig för skolenheten.

Under tillsynen av Uddevalla gymnasieskolor har framkommit att det är svårt att lägga ett schema för ämnet svenska som andraspråk där ämnet inte krockar med andra ämnens positioner och att elever i årskurserna 2 och 3 kan få vänta flera veckor innan undervisningen startar. Dessutom framkommer att elever får gå på lektioner i ämnet svenska, med arbetsuppgifter från läraren i svenska som andraspråk, för att nå målen i ämnet svenska som andraspråk. Skolinspektionen vill framhålla att gymnasieskolorna måste ge ämnet svenska som andraspråk samma förutsättningar som övriga gymnasiegemensamma ämnen så att elever med behov av ämnet inte väljer bort detta på grund av praktiska svårigheter eller för att ämnet ses som lågprioriterat.

Det är Skolinspektionens bedömning att eleverna vid skolenheten ges goda möjligheter, bland annat genom ett brett utbud inom Uddevalla gymnasieskolor och behöriga lärare, att få en god utbildning i en trygg miljö.

Vid den inspektion av Uddevalla Gymnasieskola som genomfördes under våren 2008 bedömdes, liksom vid denna tillsyn, att såväl det systematiska kvalitetsarbetet som elevernas möjligheter till ansvar och inflytande över sin utbildning behöver förbättras.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uddevalla kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Enligt läroplanen ska läraren utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sitt lärande, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen, uppmuntra elever som har svårt att framföra sina synpunkter att göra det, låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Elever uppger i intervjuer att lärarna i de teoretiska ämnena går igenom kursplaner och betygskriterier för de kurser som eleverna studerar. I yrkesämnena flyter kurserna, enligt eleverna, ihop men det finns en rad pärmar som eleverna arbetar efter där de olika praktiska momenten finns angivna. Eleverna uppger att de genom pärmarna vet vad de ska göra men inte hur de ska betygsättas. Eleverna uppger också att inflytandet på undervisningen inte är så stort och att

de inte vet vad som ska hända. De uppger också att lärarna vanligtvis inte diskuterar med dem hur undervisningen ska läggas upp och vilka arbetssätt och arbetsformer som ska användas. De uppger att det skiljer mellan de olika ämnen och lärarna. Lärarna anser att eleverna har inflytande på undervisningen men lärarna och rektorn uppger också att det kan vara svårt för eleverna att ha kunskap om kursplaneringen då det är många yrkeskurser som studeras samtidigt. Rektorn uppger att han kommer att fördjupa arbetet med elevinflytande eftersom han inte upplever att eleverna är tillräckligt insatta i kursplanerna och därmed inte kan ha ett reellt inflytande på undervisningen. Rektorn är ny på sin tjänst sedan höstterminen 2013. I den enkät från Skolinspektionen som eleverna i årskurs 2 besvarade inför tillsynen framgår att värdet för elevinflytande är lågt.

Av utredningen framkommer att eleverna inte har ett tillräckligt inflytande på arbetssätt och arbetsformer samt inte heller ges möjlighet att tillsammans med läraren planera undervisningen enligt författningarnas krav. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgy 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande.

Trygghet och studiero

Bedömning

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler ska utarbetas under medverkan av elever och följs upp vid skolenheten.
- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som utifrån en aktuell kartläggning anger de åtgärder som behövs vid skolenheten för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Skolenheterna vid Östrabo yrkes har gemensamma "trivselregler" liknande dem som finns vid alla skolenheter inom Uddevalla gymnasieskola. Enligt eleverna, lärarna och rektorn informeras eleverna om dessa regler vid läsårets start. Eleverna uppger dock att de inte känner sig delaktiga i dessa regler. Detta framkommer också i den enkät från Skolinspektionen som eleverna i årskurs 2 besvarade inför tillsynen. Lärarna uppger att de gemensamma ordningsreglerna är rvs och att de förklaras för eleverna.

Utredningen visar att skolenheten inte har ordningsregler som har utarbetats på skolenheten tillsammans med eleverna och som följs upp vid skolenheten. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska, enligt skollagen, se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska också enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolenheterna vid Östrabo yrkes har en gemensam plan mot kränkande behandling benämnd "Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Uddevalla gymnasieskola, Östrabo yrkes". Den gemensamma planen upprättas varje år och anger ett antal mål med åtgärder och ansvar i arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen mot kränkande behandling tar dock inte sin utgångspunkt i skolenhetens förutsättningar, varken då det gäller kartläggning av risker eller åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Utredningen visar att skolenheten saknar en plan mot kränkande behandling utifrån skolenhetens förutsättningar. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 6 och 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Varje huvudman inom skolväsendet ska, enligt skollagen, på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt läroplanen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat.

Skolenheten redovisar sitt kvalitetsarbete i en kvalitetsredovisning som följer en av förvaltningen upprättad mall som innehåller avsnitten presentation av verksamheten, uppföljnings- och analysdel samt sammanfattning och slutsatser. Enligt lärarna deltar de i framtagandet av kvalitetsredovisningen men de ser denna mer som en rapport till förvaltningen än som ett sätt för rektorn att skapa strukturer och rutiner för hur utbildningens resultat ska följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till de nationella målen. I den kvalitetsredovisning från 2012 som Skolinspektionen tagit del av saknas till stor del analyser och utvärderingar av skolenhetens resultat. Det saknas också förslag till åtgärder för utveckling av verksamheten.

Skolenheten har sedan hösten 2013 en ny rektor. Rektorn har tillsammans med personalen startat ett arbete som, enligt rektorn, ska leda fram till rutiner och någon form av årscykel för det systematiska kvalitetsarbetet.

Syftet med kvalitetsarbetet är att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Syftet är också att skapa delaktighet och dialog om måluppfyllelsen och om orsakerna till eventuella brister. Ytterst handlar det om att alla elever ska erbjudas en utbildning av hög kvalitet oberoende av bostadsort, kön och social eller ekonomisk bakgrund. För detta krävs en tydligare planering och systema-

tik i kvalitetsarbetet. Skolinspektionen bedömer att kvalitetsarbetet inte planeras och genomförs systematiskt utifrån skolenhetens resultat. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 § skollagen

Lgy 11 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Rektorn ska se till att elevernas vårdnadshavare informeras vid ogiltig frånvaro.
- Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ska omfatta psykologiska insatser.

Motivering

Närvarokontroll

Enligt skollagen ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Enligt Skolverkets allmänna råd om att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan (SKOLFS 2012:34) är det viktigast att försäkra sig om att mottagaren verkligen fått meddelandet och att mottagaren förstår och kan ta informationen till sig, även när ärendet är mer komplicerat. I det enkla fallet är det tillräckligt om skolan meddelar vårdnadshavaren om att eleven har varit frånvarande via t.ex. telefon, sms eller e-post.

I samband med utbildningsstarten vid skolenheterna inom Uddevalla gymnasieskola informeras vårdnadshavarna, enligt gymnasiechefen, om att elevens frånvaro redovisas i ett för skolenheterna gemensamt digitalt system som vårdnadshavarna kan logga in i och att informationen främst tillhandahålls på detta sätt. Vid samtal med rektorn framkommer dock att det finns lärare inom skolenheten som kontaktar elevens vårdnadshavare samma dag som eleven har

ogiltig frånvaro. Detta gäller inte samtliga lärare och det är heller inte, enligt rektorn, en rutin på skolenheten att elevens vårdnadshavare ska informeras samma dag som eleven har varit ogiltigt frånvarande.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten inte uppfyller författningarnas krav på att elevens vårdnadshavare ska informeras samma dag som eleven är ogiltigt frånvarande. Huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Elevhälsa

För eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolenheten har, enligt rektorn, tillgång till skolläkare skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog. Rektorn uppger dock att det inom elevhälsan saknas tillgång till psykolog när det gäller elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete då psykologens tid har minskats och endast räcker till för enskilda elevärenden. Även vid samtal med representanter för elevhälsan framkommer att psykolog inte finns tillgänglig för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte har tillgång till psykolog i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § och 15 kap. 16 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit jurist Julie Svane.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Egon Andersson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.